

X. évfolyam/25. szám

2007.06.29.

2007. 25. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	5
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	7
Gabona alapú termékek feldolgozói értéke- sítési átlagára	12
Külföldi piaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin).....	14

Napraforgó piaci jelentés	20
A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt kü- lönöző határidőkre szóló kötési ára a Chicago-i Árutőzsdén	21-22
A növényi olajok heti átlagára a Milánói Árutőzsdén	23
Nyers növényolaj árak	24
Az európai olajnövény-és daraárak..	25

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1

217 8111 Internet: www.akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

A búza világti kínálata

Júniusban megkezdődött a búza betakarítása az USA-ban, Kínában és Európa közép-keleti-, illetve mediterrán térségében. Észak-Afrikában pedig lassan befejeződik. Franciaországban és Amerikában a csapadékos időjárás késleltette a betakarítást, és kedvezett a búza minőségét rontó fuzárium és barna rozsdá betegségek terjedésének.

Franciaországban, az előző évinél nagyobb, 35,2 millió tonna lágybúza-termés várható, amely mintegy 2 millió tonnával több, mint az előző évben volt.

Németországban az előző évi 22,4 millió tonnás búzaterméshez képest mintegy 600 ezer tonnával csökkenhet a termés 2007-ben.

Angliában 15 millió tonna körüli búzatermést várnak, amely mintegy 400 ezer tonnával többet jelent a 2006. évihez képest.

Spanyolországban 5 millió tonna feletti búzatermésrel számolnak, amely 1,3 millió tonnával több, mint 2006/2007-ben volt.

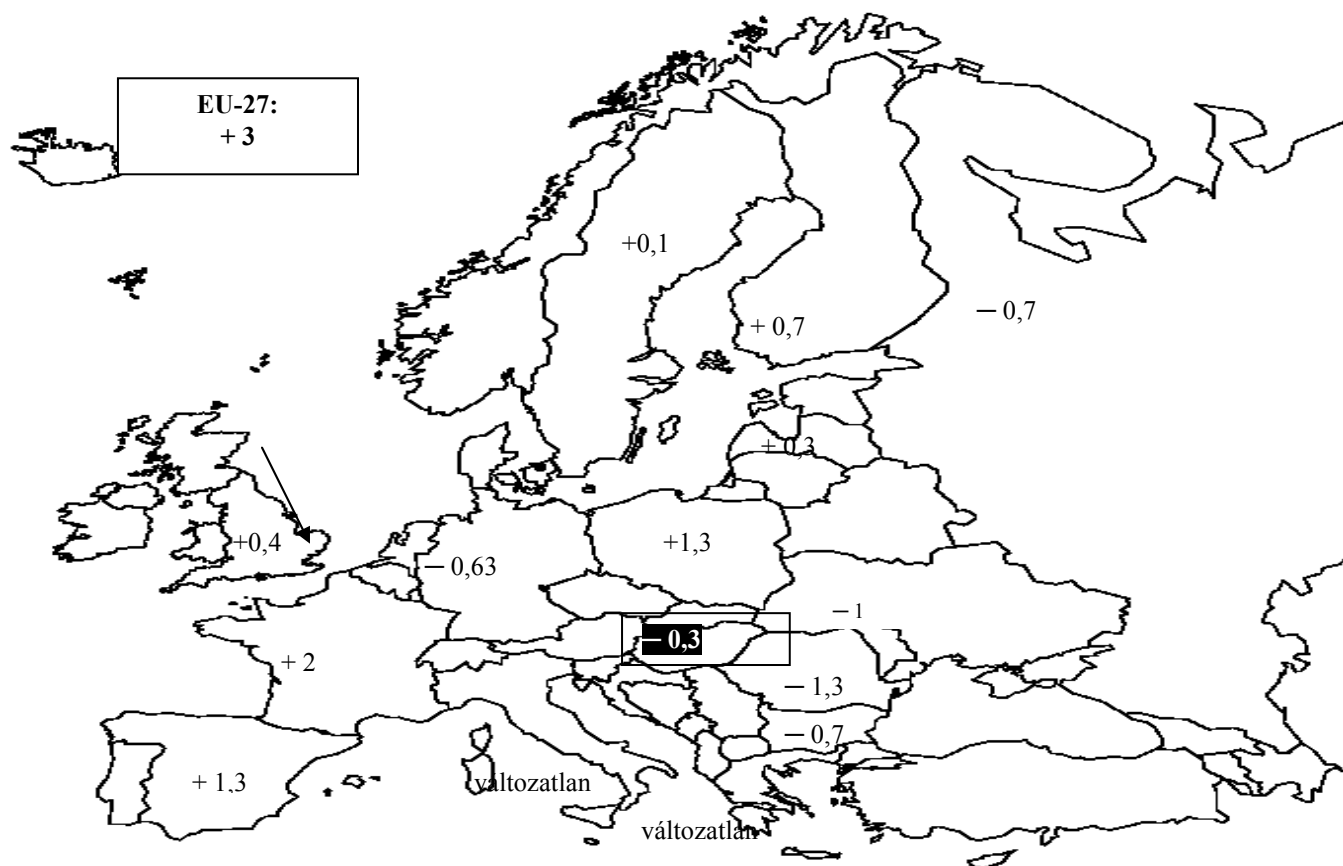
Kelet-Európában a búzatermelés jelentős visszaesésre számítanak a 2007/2008. gazdasági évben. Romániában 1,3 millió, Bulgáriában 700 ezer tonnával kevesebb búza teremhet.

Oroszországban és Ukrajnában is hasonló méretű termeléseszkökenés várható.

Lengyelországban a száraz áprilisi időjárás után, a májusi csapadékos idő kedvezett a búza fejlődésének, és a búza vetésterületének előző évhez képest 150 ezer hektáros növekedéssel együtt, 1,3 millió tonnával több búzatermésre számítanak a 2007/2008. gazdasági évben.

Hazánkban két héttel korábban, az árpa aratásával megkezdődött a gabonák betakarítási szezonja. Előzetes becslések szerint árpából 900 ezer tonna, búzából 4 millió tonna körüli termés várható.

Az EU-27 Oroszország, és Ukrajna búzatermelésében várható változás 2007/2008-ban az előző gazdasági évhez képest (millió tonna)

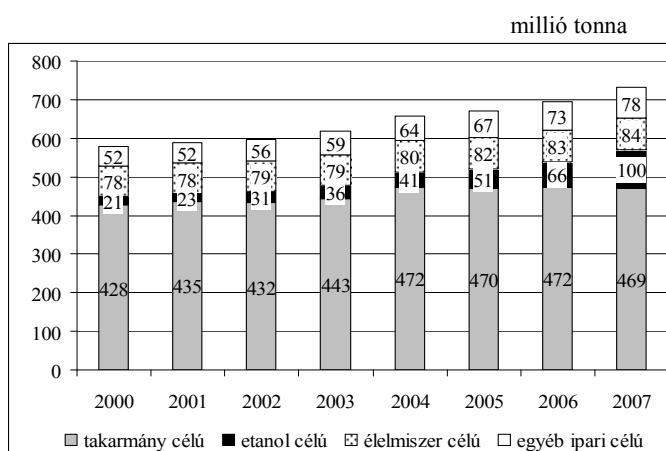
A fekete-tengeri államok 700 ezer-1 millió tonnára tehető búzatermés-kiesése mérsékelheti a térség Unió és harmadik országok felé történő szállításait, ami az uniós és világszertei búzaexportra, valamint az árakra is jelentős befolyást gyakorolhat.

Az USDA várakozásai szerint az USA és Ausztrália exportja, a 10 és 13 millió tonnás termelésnövekedés következtében, 10, illetve 45%-kal emelkedhet az előző gazdasági évhez képest. Ugyanakkor Kanada, Argentína, Oroszország, Ukrajna és az EU-27 kiszállításai várhatóan visszaesnek a 2007/2008. gazdasági évben.

A kukorica világszertei kínálata

A 2007/2008. gazdasági évben a kukorica termelése mintegy 750-770 millió tonna lehet, 60 millió tonnával több, mint az előző gazdasági évben volt. Az USA termelése 49, Argentínáé 1,5, Kínáé 3, Dél-Afrikáé 4, az EU-27 termelése 5 millió tonnával növekedhet a 2006/2007. gazdasági évhez viszonyítva.

A kukorica felhasználás alakulása a világon

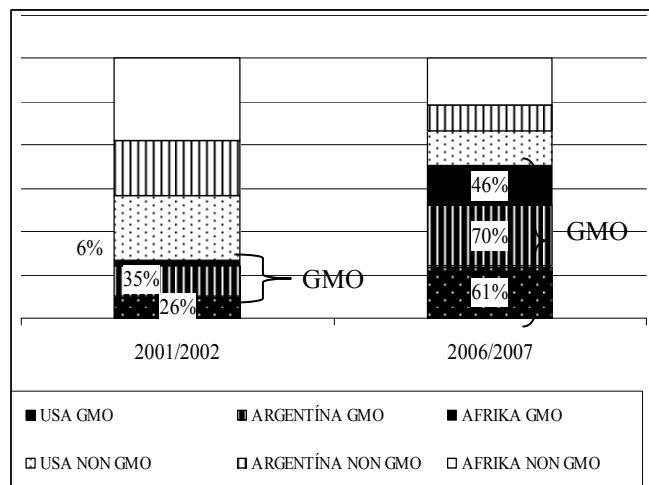

Forrás: ONIC

Kukorica esetén is keresletemelkedés tapasztalható. Az elmúlt hét évet vizsgálva megállapítható, hogy a takarmány célú felhasználás 41 millió tonnával, az etanol célú 79, az élelmiszer célú 6 és az egyéb ipari célú kukoricafeldolgozás 26 millió tonnával bővült 2007-ben.

Figyelemre méltó, hogy a 2001/2002. gazdasági évhez képest az USA és Argentína GMO növény vetésterülete 35%-kal, Afrikáé 40%-kal bővült a 2006/2007. gazdasági évben.

A genetikailag módosított kukorica területének változása

Forrás: ONIC

A kereslet növekedése, ugyanúgy mint a búza esetében, a világszertei és hazai kukorica árakat is fokozatosan felfelé húzza. A bioetanol üzemek és a genetikailag módosított kukorica felhasználásának növekedése a jövőben ármeghatározó és a piaci folyamatokat átalakító tényező lehet a kukorica piacán.

Tőzsdei árak

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci Szekciójában a gabonafélék tőzsdei jegyzései áprilistól kezdve, kisebb ingadozásokkal, fokozatosan kúsztak felfelé. A betakarítás kezdetével sem csökkentek a jegyzések, sőt a 26. hét közepén tovább emelkedtek. Búza esetében jelenleg a jegyzések a 2003. évi tőzsdei ármozgást és árszínvonalat követik (1-2. ábra). A 2003. évi magas árszínvonal háttérben az aszály okozta jelentős terméskiesés állt (2003-ban 2,9 millió tonna búza termett). 2007-ben a búza jelentős áremelkedésnek az oka, a közepesnek ígérkező hazai kínálattal párosuló erős bel- és külszertei kereslet.

A Chicago-i tőzsdén továbbra is magas a gabonafélék tőzsdei jegyzéseinek szintje (8. ábra). A búza és a kukorica közötti árkülönbség 15 ezer forintra tehető a búza javára. Az előző évhez képest 5-7 ezer forinttal magasabb árat az erős világszertei kereslet generálja. A jelenlegi magas árszintet az amerikai, az észak-afrikai és az európai kontinensen zajló betakarítás mérsékelheti.

Termelői árak

Bár elkezdődött, és az árpa esetén már a végéhez közeledik az aratás, a felvásárlás egyelőre nehézkesen indult. A betakarítási időben szokásos kínálati nyomás okozta árcsökkenés egyelőre nem

érzékenyebb. A termelői árak jóval az intervenció árszint felett mozognak, ez a 25. héten, búza esetén 8-9 ezer forintos, árpánál 4 ezer forintos többletet jelent az előző évhez képest.

Az étkezési búza termelői ára a 25. héten 34 ezer forint felett változott, az előző évhez képest 28%-kal emelkedett (1-2. táblázat).

A takarmányárpa termelői ára a 25. héten 33 ezer forint felett alakult, 3 ezer forinttal alacsonyabban, mint az augusztusi határidőre vonatkozó tőzsdei jegyzés (36 ezer forint).

Kelet-Közép-Európában sem mérséklődött az étkezési búza, valamint a takarmánykukorica termelői ára.

Az étkezési búza termelői ára jelenleg Magyarországon a legalacsonyabb, 34 ezer forint felett alakult. A németországi, szlovákiai termelői árak 2 ezer forinttal, az angliai, litvániai és lengyelországi termelői árak 8-12 ezer forinttal haladják meg a hazai búzaárát (3. táblázat).

A takarmánykukorica szlovákiai és hazai termelői ára 32 ezer forint körül alakult, 8-10 ezer forinttal magasabban, mint az előző év ugyanezen heteiben. A németországi kukoricaár 2007. 25. hetében 38-40 ezer forint között változott júniusban, több mint 10 ezer forinttal megelőzve a 2006. év 25. heti kukoricaárát (3-4. ábra):

Összességében elmondható, hogy a betakarítás idejében megfigyelhető kínálati nyomás idén sem Magyarországon, sem Európában nem csökkentette jelentősen a termelői árakat, inkább a magas szinten való stagnálás, egyes országokban a kisebb kínálat okozta mérsékelt növekedés jellemző az árakra.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 25. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 24. hét	2007. 25. hét	2007. 25. hét/ 2007. 24. hét (%)
Étkezési búza	tonna	-	356,69	-	2 566,49	356,69	13,90
	Ft/t	-	34 087,27	-	34 216,50	34 087,27	99,62
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	-	-	-	611,22	-	-
	Ft/t	-	-	-	32 031,35	-	-
Takarmányárpa	tonna	5 975,41	1 091,03	-	-	7 066,44	-
	Ft/t	33 701,56	29 675,91	-	-	33 080,02	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 25. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 25. hét	2007. 24. hét	2007. 25. hét	2007.25. hét/ 2006. 25. hét (%)	2007. 25. hét/ 2007. 24. hét (%)
Étkezési búza	tonna	1 361,00	2 566,49	356,69	26,21	13,90
	Ft/t	26 500,00	34 216,50	34 087,27	128,63	99,62
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	7 964,32	611,22	-	-	-
	Ft/t	27 215,73	32 031,35	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	-	-	7 066,44	-	-
	Ft/t	-	-	33 080,02	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
7	32 030	36 080	35 850	36 400	32 030
8	32 020	35 810	35 480	36 750	32 020
9	—	36 090	35 640	37 020	37 326
10	—	35 980	35 510	36 150	32 439
11	35 790	35 670	34 920	37 040	29 653
12	36 590	34 810	34 350	36 790	34 152
13	—	38 110	34 430	35 570	32 548
14	38 410	37 310	34 430	37 110	32 594
15	38 620	35 650	34 240	36 510	—
16	—	36 680	34 290	35 960	31 780
17	—	36 490	34 450	36 690	—
18	—	—	34 960	36 190	32 220
19	—	36 880	35 060	35 830	31 812
20	—	36 220	35 270	35 710	31 640
21	—	—	35 580	36 080	32 369
22	—	—	35 720	36 060	—
23	—	35 970	35 790	36 870	33 390
24	—	38 790	36 480	35 920	34 216
25	—	38 390	36 500	36 590	34 087

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
7	29 210	47 120	23 350	37 820	39 770
8	28 540	46 730	22 370	37 490	38 120
9	28 730	47 350	22 600	37 530	39 890
10	—	47 540	—	37 980	39 100
11	28 540	46 840	—	37 030	39 360
12	27 980	45 610	—	36 300	37 250
13	28 780	45 730	22 690	36 290	36 900
14	—	45 780	—	36 180	38 450
15	—	46 060	—	36 090	38 300
16	—	46 070	22 480	34 950	37 410
17	—	46 080	—	34 790	36 770
18	—	46 730	—	35 060	38 770
19	—	46 880	—	35 000	36 080
20	—	47 260	—	35 700	39 290
21	—	47 280	—	36 830	39 720
22	—	46 900	—	37 210	36 130
23	—	46 760	—	—	37 200
24	—	46 290	—	—	42 070
25	—	—	—	—	—

Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max.. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektolitersúly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektolitersúly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektolitersúly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektolitersúly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektolitersúly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektolitersúly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%,

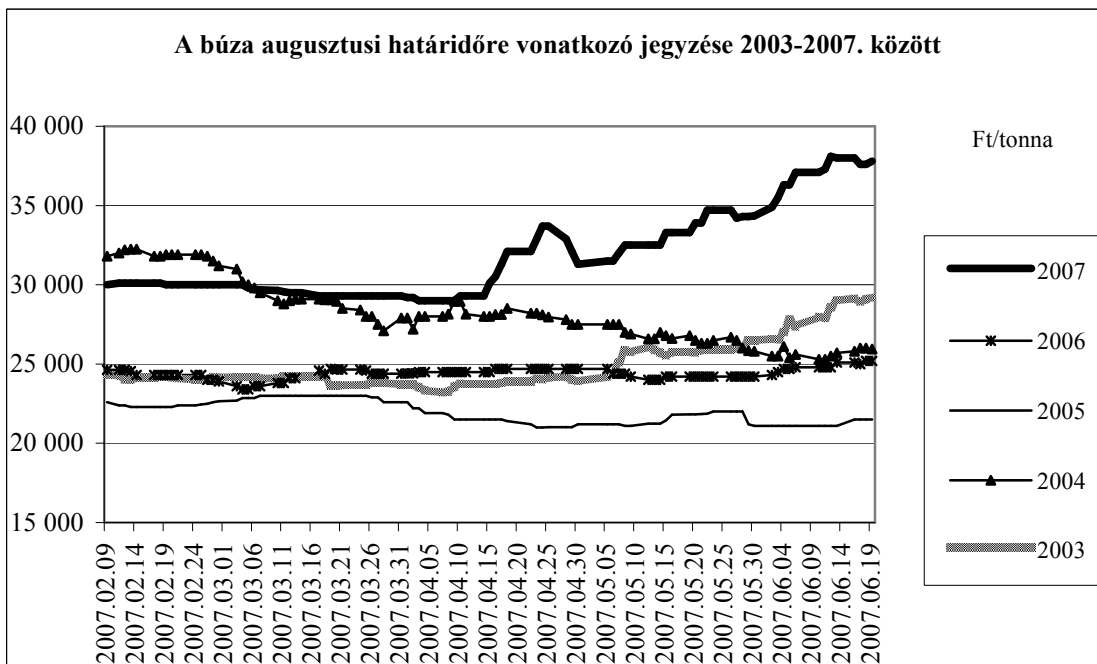
1. ábra

Megjegyzés: a búza 2003-2006 augusztusa között étkezési búza minőség, 2006. augusztusától euro búza
 **az augusztusi határidő minden év február 9-től június 22-ig tart

Forrás: BÉT

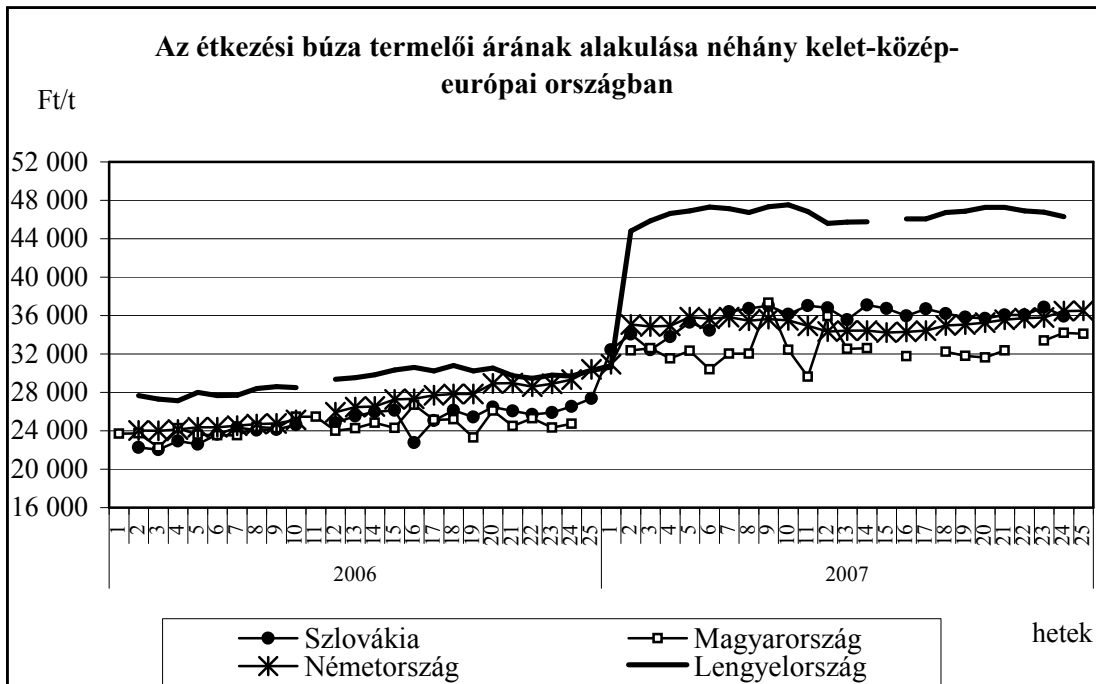
2. ábra

Megjegyzés: a búza 2003-2006 augusztusa között étkezési búza minőség, 2006. augusztusától euro búza
 **az augusztusi határidő minden év február 9-től június 22-ig tart

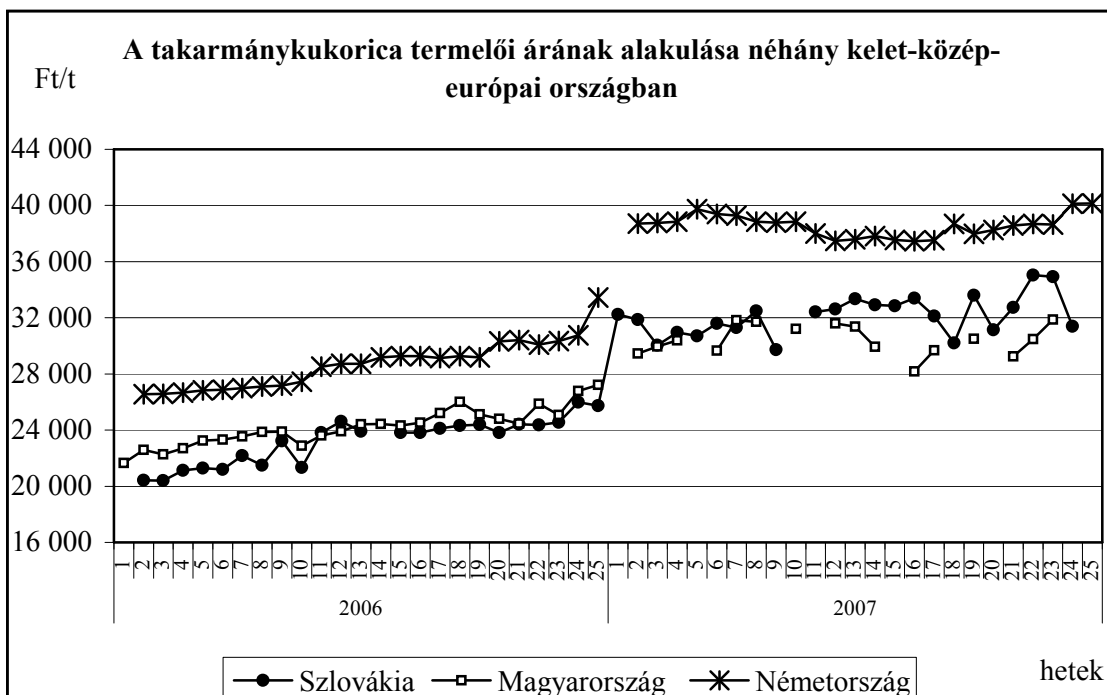
Forrás: BÉT

3. ábra

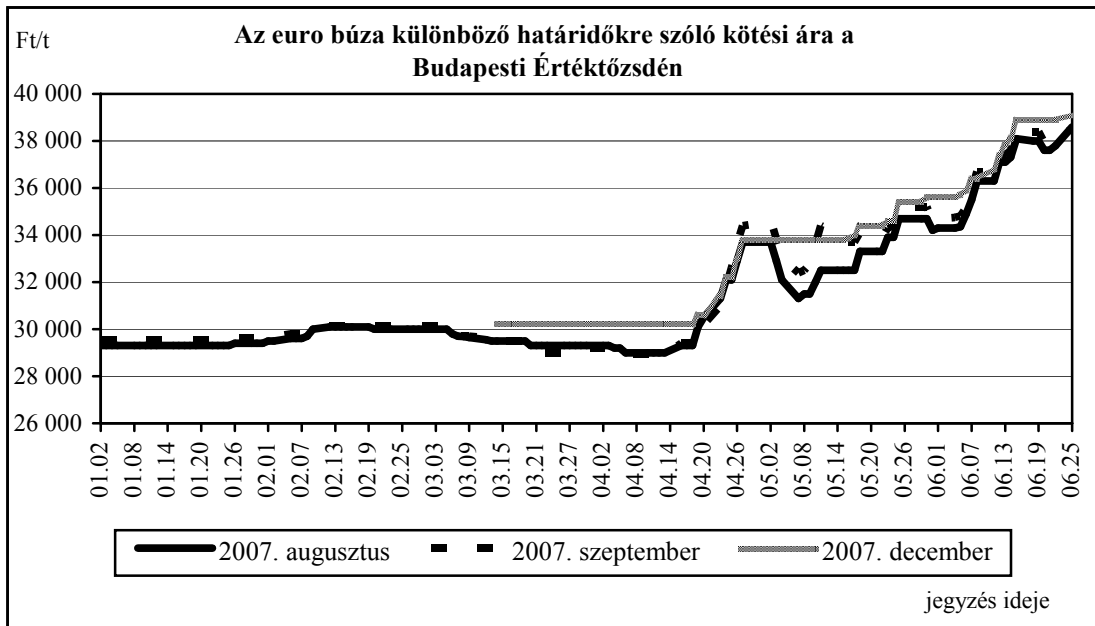
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

4. ábra

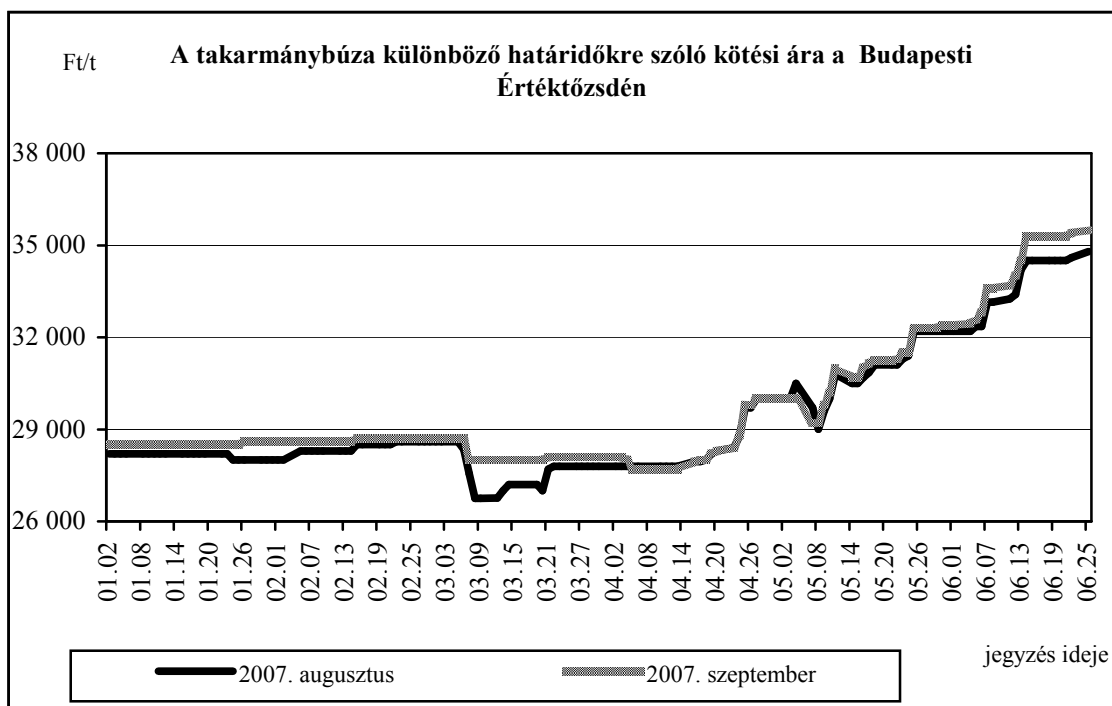

Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

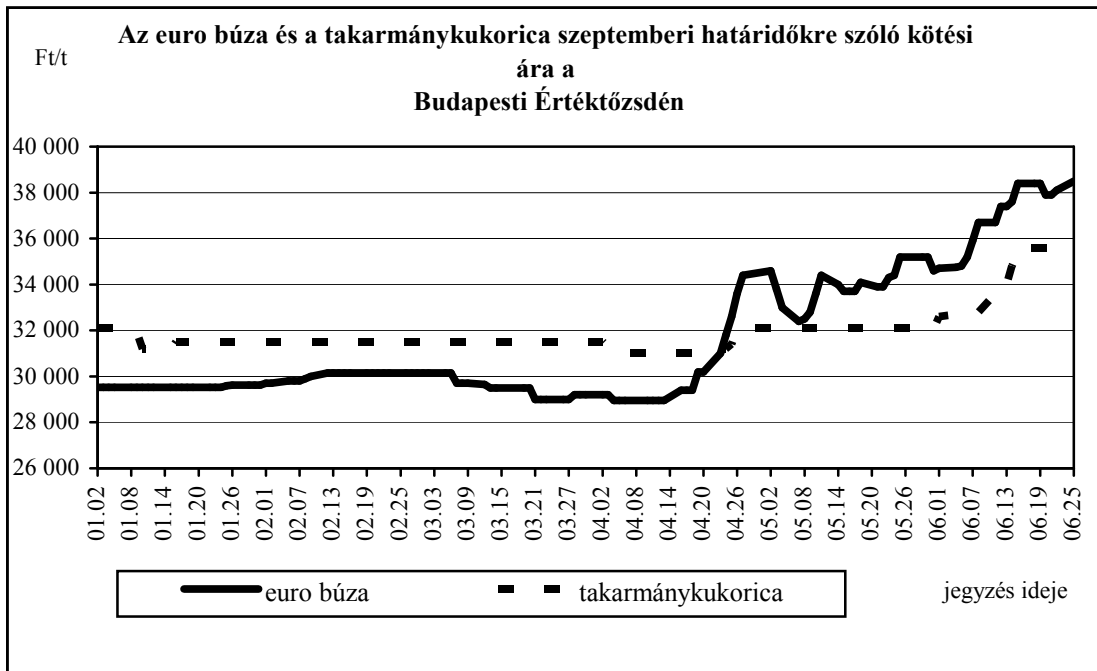
5. ábra

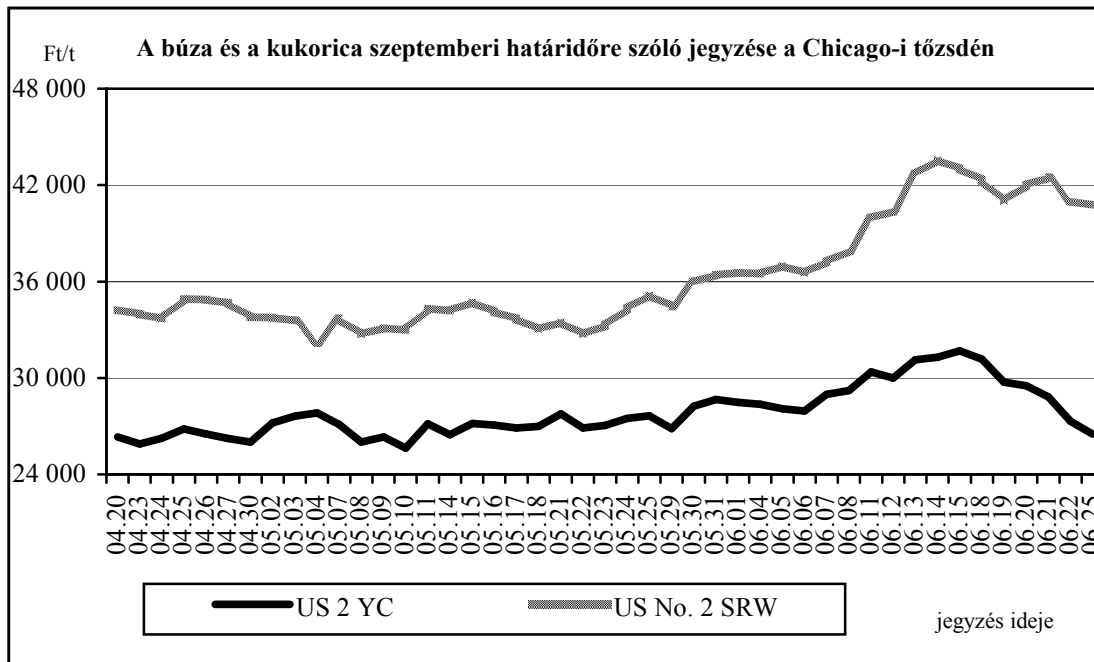
6. ábra

7. ábra

8. ábra

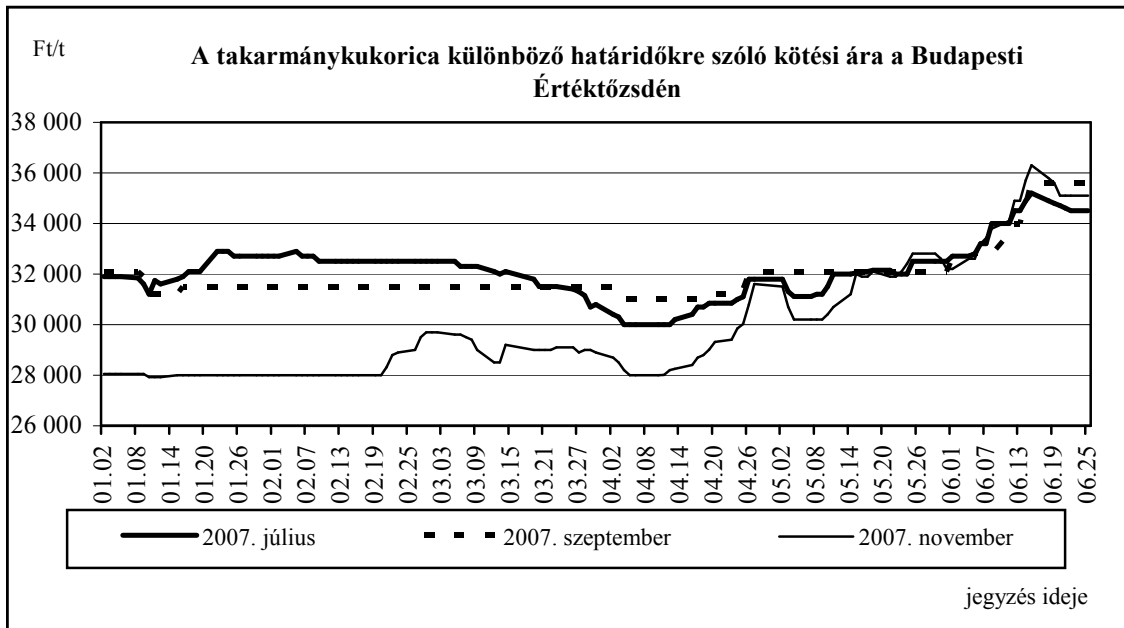

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

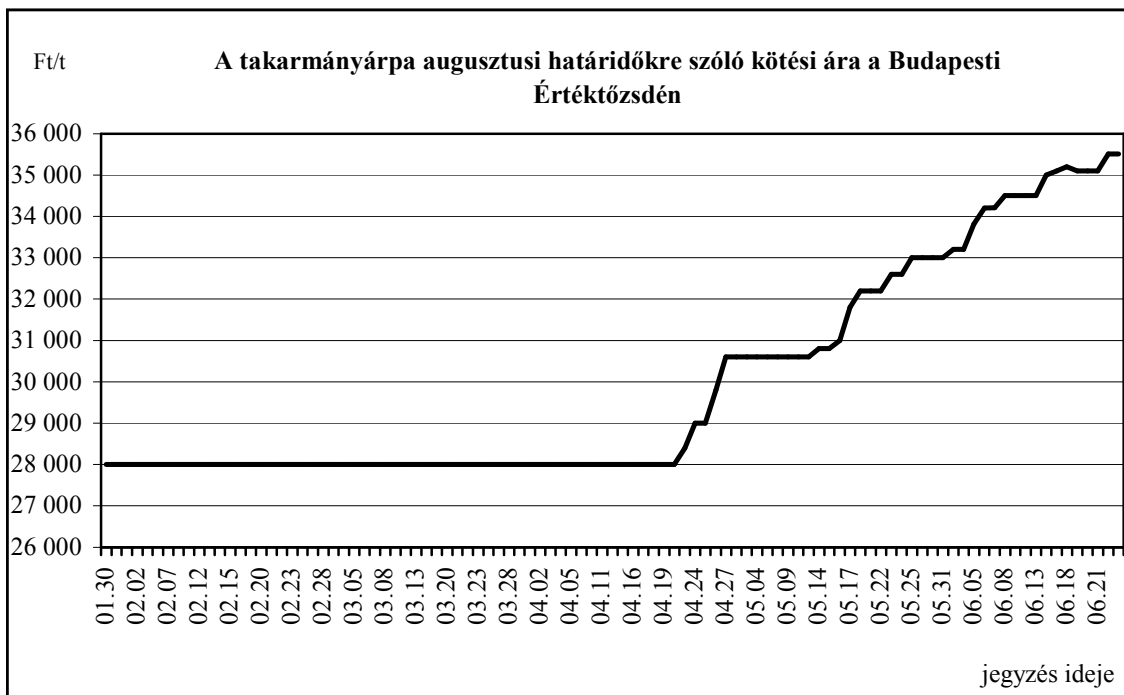
US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

9. ábra

10. ábra

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 25. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2006. 25. hét	2007. 24. hét	2007. 25. hét	2007.25. hét/ 2006. 25. hét (%)	2007. 25. hét/ 2007. 24. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	5,00	622,14	-	833,71	881,72	627,14	75,22	71,13
	Ft/kg	58,00	54,96	-	43,33	55,38	54,99	126,89	99,28
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	131,00	543,40	-	1007,75	1161,75	674,40	66,92	58,05
	Ft/kg	58,53	56,57	-	44,45	57,71	56,95	128,12	98,69
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	30,00	170,38	-	248,66	687,06	200,38	80,58	29,16
	Ft/kg	63,20	64,78	-	50,92	63,46	64,54	126,75	101,71
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	79,00	-	-	16,00	62,00	79,00	493,75	127,42
	Ft/kg	61,70	-	-	51,00	61,79	61,70	120,97	99,85
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	18,00	1,10	-	47,22	28,50	19,10	40,45	67,02
	Ft/kg	64,52	62,00	-	50,58	65,39	64,38	127,27	98,46
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	1,00	26,84	-	27,48	77,40	27,84	101,30	35,97
	Ft/kg	76,00	73,81	-	58,06	72,74	73,89	127,26	101,59
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	11,00	363,76	-	295,29	458,03	374,76	126,91	81,82
	Ft/kg	55,73	52,55	-	40,76	53,07	52,64	129,14	99,19
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	130,00	451,45	-	835,84	907,65	581,45	69,56	64,06
	Ft/kg	57,98	54,66	-	41,49	56,01	55,40	133,54	98,91
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	5,00	552,00	-	190,55	109,76	557,00	292,31	507,47
	Ft/kg	60,00	56,00	-	44,77	59,00	56,04	125,15	94,98
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	-	17,50	-	62,19	18,50	17,50	28,14	94,59
	Ft/kg	-	63,14	-	48,52	60,57	63,14	130,14	104,24
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	2,00	66,27	-	13,26	33,13	68,27	514,89	206,11
	Ft/kg	76,00	67,85	-	57,25	73,10	68,09	118,93	93,15

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA
2007. június 27.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	84	87	84	-	77	79	89	80
Félbarna kenyér	1kg-os	166	169	-	129	199	-	-	129
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	258	234	259	245	249	234	249	239
Étkezési búzadara AD	1kg-os	89	89	94	165	-	109	99	99
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	193
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	246
KREISZ alföldi	1kg-os	-	189	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	109	-	-	199	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	139
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	199	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	219	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. június 22.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas ***(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. szeptember	174,75	43 265	2007. július	217,59	40 132	2007. július	209,69	38 675	2007. július	220,44	40 658	2007. július	105,00	38 647
2007. november	175,75	43 512	2007. szeptember	222,28	40 997	2007. szeptember	213,28	39 337	2007. szeptember	219,15	40 420	2007. november	112,00	41 224
2008. január	176,50	43 698	2007. december	225,03	41 505	2007. december	218,60	40 319	2007. december	221,36	40 828	2008. január	113,50	41 776
2008. március	177,00	43 822	2008. március	226,69	41 811	2008. március	223,38	41 200	2008. március	223,38	41 200	2008. március	114,75	42 236
2008. május	178,00	44 069	2008. május	224,48	41 403	2008. május	218,60	40 319	2008. május	223,38	41 200	2008. május	116,50	42 880
2008. július	158,50	39 241	2008. július	207,21	38 218	2008. július	205,01	37 812	2008. július	212,36	39 168	2008. július	118,00	43 432

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Repece

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. június	186,25	46 112	2007. július	144,68	26 685
2007. augusztus	178,00	44 069	2007. szeptember	148,33	27 358
2007. november	179,25	44 379	2007. december	150,20	27 703
2008. január	181,25	44 874	2008. március	154,53	28 502
2008. március	185,75	45 988	2008. május	157,28	29 009
2008. június	185,75	45 988	2008. július	160,04	29 518

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. augusztus	279,50	48 057
2008. február	285,00	30 195
2007. október	288,75	30 735
2008. május	291,25	50 078

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.25. hét		2007. 25. hét		
Franciaország					
Rouen	109	30 482	169	42 153	augusztus
La Pallice	114	31 740	170	42 288	július
* Creil	111	30 901	161	40 143	október
Németország					
Hamburg	122	33 971			június
Würzburg					június
Köln			166	41 293	június
Drezda					június
Dánia					
Koppenhága	158	44 272			június
Olaszország					
Milánó					június
Bologna					június
Belgium					
Brüsszel	126	35 230			június
Spanyolország					
**Barcelona	138	38 585			június
Ausztria					
Bécs					június
Finnország					
Nokia					június
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	121	33 697	160	39 701	június
Bordeaux/Bayonne	126	35 095	183	45 422	június
La Pallice	126	35 095	183	45 536	június
Németország					
Hamburg	138	38 585	178	44 278	június
Olaszország					
Bologna	140	39 144			június
Spanyolország					
**Barcelona	150	41 940	190	47 263	június

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 25. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	158	39 360	június
Franciaország			
Rouen	168		június
La Pallice	169	42 039	június
* Creil	160	39 800	június
Németország			
Hamburg			június
Hannover			június
München			június
Drezda	152	37 810	június
Dánia			
Koppenhága			június
Olaszország			
Bologna			június
Belgium			
Brüsszel			június
Spanyolország			
Barcelona	168	41 790	június
Ausztria			
Bécs			június
Finnország			
Raisio	121	29 974	június
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil			június
Németország			
Hamburg			június
Hollandia			
Rotterdam	175	43 531	június
Belgium			
Brüsszel			június

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.06.15.		2007.06.22.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%			272,11	50 187,97	június	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	282,60	53 383,14	277,80	51 237,43	június	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	228,50	43 163,65	249,50	46 017,78	június	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	247,60	46 771,64	234,30	43 214,29	június	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	257,90	48 717,31	253,00	46 663,32	június	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség			247,00	45 556,68	június	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW			218,30	40 263,25	június	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágú búza					június	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	262,60	49 605,14	265,80	49 024,15	június	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	262,20	49 529,58	265,40	48 950,38	június	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC			159,60	29 436,62	június	*FOB US Gulf
Argentína	168,20	31 772,98	160,90	29 676,40	június	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaó., takarmány	243,30	45 959,37	253,60	46 773,98	június	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány					június	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW					június	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágúbúza

(8) Ukrajna lágú búza- 12%-os fehérjetartalom-lágúbúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaó., takarmányárpa-a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

AZ UNIÓS TAGÁLLAMOK GABONATERMELÉSE (MILLIÓ TONNA)

Országok	Búza		Durum búza		Árpa		Kukorica		Rozs		Zab		Tritikálé		Egyéb ¹		Összes	
	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006	2007 ²	2006
Németország	21,7	22,4	0,1	0,1	10,8	12,0	3,6	3,2	3,0	2,6	0,8	0,8	2,0	2,2	_	_	42,0	43,3
Franciaország	36,2	33,3	2,2	2,1	10,7	10,4	13,1	12,9	0,1	0,1	0,5	0,5	1,8	1,7	0,3	0,3	64,9	61,3
Olaszország	3,2	3,2	3,5	3,3	1,1	1,3	9,0	9,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,2	0,2	17,5	17,5
Hollandia	1,2	1,2	_	_	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	_	_	1,7	1,7
Bel/Lux.	1,7	1,7	_	_	0,4	0,4	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	_	_	2,7	2,8
Anglia	15,0	14,7	_	_	5,2	5,2	_	_	0,0	0,0	0,8	0,7	0,0	0,0	_	_	21,1	20,8
Írország	0,8	0,8	_	_	1,1	1,0	_	_	_	_	0,1	0,2	_	_	_	_	2,1	1,9
Dánia	4,9	4,8	_	_	3,4	3,3	_	_	0,2	0,1	0,3	0,3	0,1	0,2	_	_	9,0	8,6
Görögország	0,4	0,4	0,6	0,6	0,3	0,3	1,3	1,1	0,0	0,0	0,1	0,1	_	_	0,0	0,0	2,7	2,6
Spanyolország	5,1	4,0	1,4	1,9	10,0	8,2	3,4	3,3	0,2	0,2	1,1	0,9	0,1	0,1	0,0	0,0	21,5	18,7
Portugália	0,1	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	0,7	0,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	_	_	1,0	1,0
Ausztria	1,2	1,3	0,1	0,1	0,9	0,9	1,6	1,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	_	_	4,1	4,1
Svédország	2,1	2,0	_	_	1,4	1,1	_	_	0,1	0,1	0,8	0,6	0,3	0,3	_	_	4,6	4,1
Finnország	0,7	0,7	_	_	2,0	2,0	_	_	0,1	0,1	1,1	1,0	_	_	_	_	3,9	3,7
Lengyelország	8,5	7,0	_	_	3,7	3,2	1,6	1,3	3,3	2,6	1,3	1,0	3,7	3,2	4,0	3,4	26,1	21,9
Csehország	3,5	3,6	_	_	2,1	2,0	0,6	0,6	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,7	6,7	6,6
Szlovákia	1,3	1,3	_	_	0,7	0,6	0,9	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	3,0
Magyarország	4,0	4,4	0,0	0,0	1,0	1,1	8,7	8,4	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	_	_	14,3	14,6
Észtország	0,2	0,2	_	_	0,3	0,3	_	_	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	_	_	0,7	0,6
Lettország	0,5	0,5	_	_	0,3	0,2	_	_	0,1	0,1	0,1	0,1	_	_	_	_	1,0	0,8
Litvánia	1,2	0,9	_	_	1,1	0,8	_	_	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	_	_	2,6	2,0
Szlovénia	0,1	0,1	_	_	0,1	0,1	0,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	_	_	0,5	0,5
Románia	3,0	4,3	_	_	0,3	0,7	8,4	6,1	0,1	0,0	0,3	0,3	_	_	_	_	12,0	11,5
Bulgária	2,4	3,1	_	_	0,4	0,5	1,5	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	_	_	_	_	4,4	5,0

Forrás: Toepfer International, 2007. június 19.

A VILÁG VÁRHATÓ BÚZAMÉRLEGE A 2007/2008. GAZDASÁGI ÉVBEN

13. táblázat

millió tonna

országok	nyitókészlet	termelés	import	felhasználás	export	zárókészlet
USA	11,3	59,0	2,7	32,8	27,2	12,1
Kanada	7,1	24,5	0,0	9,5	16,5	5,9
Ausztrália	3,1	22,1	0,1	6,7	14,5	4,1
Oroszország	2,6	45,0	1,2	36,2	10,5	2,1
EU-27	14,5	127,3	6,0	123,0	12,0	12,8
Argentína	0,3	14,0	0,1	49,0	9,0	0,4
Ukrajna	2,2	14,0	0,0	11,4	2,5	2,3
Kazahsztán	4,5	12,5	0,0	7,8	5,5	3,7
Kína	35,4	100,0	0,5	99,5	2,5	33,9
India	3,5	73,7	3,0	75,7	0,1	4,5
Észak-Afrika	10,0	13,8	17,0	33,9	0,2	6,7
Közél-Kelet	11,0	41,5	10,9	50,6	3,1	9,7
Világ	122,0	610,2	104,9	620,1	107,4	112,0

Forrás: USDA

Olajos mag piaci jelentés

Világpiaci helyzet

Júniusban tovább folytatódott az olajos magvak árának emelkedése (1-5. ábra). Az áremelkedést az idén várható alacsonyabb termés mellett az is befolyásolja, hogy valószínűleg 2007 őszen Dél-Amerikában, 2008 tavaszán pedig az Egyesült Államokban ismét csökken a szója vetésterülete a gabonafélék javára. Hatására a 2007/08. gazdasági évben a vártnál is nagyobb hiány alakul ki **szójababból**. Az USDA előrejelzése szerint 2003 óta először fog csökkenni a világ szójatermelése, mintegy 10 millió tonnával. A világ teljes olajnövénytermelése is csökken (404 millió tonnáról 398 millió tonnára, miközben a kereslet 396 millió tonnáról 410 millió tonnára nő) ami utoljára 95/96-ban fordult elő. Várhatóan szinte minden olajnövény és növényolaj iránti kereslet meghaladja ezek kínálatát az idei gazdasági évben, készletcsökkenést idézve elő. A kereslet és a kínálat nagyságának szétválása a bioüzemanyag-programoknak köszönhető. A bioetanol iránti erős kereslet és termelésük növelésének állami támogatása miatt világszerte növekszik a gabonák iránti kereslet, ami vetésterületük növekedésével, közvetve az olajos magvak vetésterületének csökkenésével jár együtt. Így az olajos magvak kínálatszűkülése áll szemben az ugyancsak állami támogatást élvező biodizel-programok gerjesztette kereslettel. A piaci egyensúlytalanságot az árak gyors növekedése egyenlítheti ki, csökkentve a növényolajok keresletét és növelve az olajos magvak árát, ezzel jövedelmezőségét, ami az olajnövények vetésterületének növelésére ösztönözheti a farmereket.

Az olajos magvak árának növekedése június harmadik dekádjának elején megállt, a szója esetében jelentős áresés történt (1-3. ábra). Az ármozgás oka a vártnál kedvezőbb brazil és argentin szójatermés, amelyre már most megvan a kereslet. Azonban már rövid távon is ismét emelkedhetnek az árak, az USA-beli szójatermés aszály miatti károsodásáról szóló hírek pedig csak erősíteni fogják ezt a tendenciát.

A többi növényolaj árához hasonlóan alakult a **pálmaolaj** ára is (5. ábra). A vártnál

kisebb indonéz termelés és a tovább csökkenő malajziai export miatt drasztikusan nőttek az árak. Ennek hatására az ázsiai régióban ismét növekedett a szójaolaj importja, mivel jóval kedvezőbb áron lehet hozzájutni, mint a pálmaolajhoz.

Európai kitekintés

Európában is nőtt a **repce** ára, amit jellemzően az olajnövények árának általános emelkedése okozott. A repcetermés 5 millió tonnával nő a 2007/2008-as gazdasági évben, azonban az olajnövények iránti általános kereslet várhatóan ezt a nagyobb termést is meghaladó fogyasztást generál a repce esetében, így valószínűleg a készletek is csökkennek. Az Európai Unió tagállamaiban már megkezdődött a repce aratása. A hírek szerint a tavaszi aszály sok helyen jelentősen csökkentette a magok súlyát, így a termésátlagok csökkenésére lehet számítani, és a vártnál csak kisebb mértékben nő a termés.

A **napraforgó** ára drasztikusan emelkedett az elmúlt időszakban (1-2. táblázat), és ismét a repce ára fölé került. A napraforgó esetében is a termésnövekedés hajtotta fel az árat, bár a termés kiesés várhatóan kisebb lesz, mint a szója esetében. Ennek ellenére a szójaárnál jobban növekedtek a napraforgóárak, ami a napraforgóexport szójánál erőteljesebb esésből következik, mivel a legnagyobb termelők (Oroszország és Ukrajna), saját használatra kívánják fenntartani a tavalyinál várhatóan kisebb termésüket, jelentősen csökkentve ezzel a nemzetközi piacon megjelenő árualapot, ezzel váltva ki az áremelkedést.

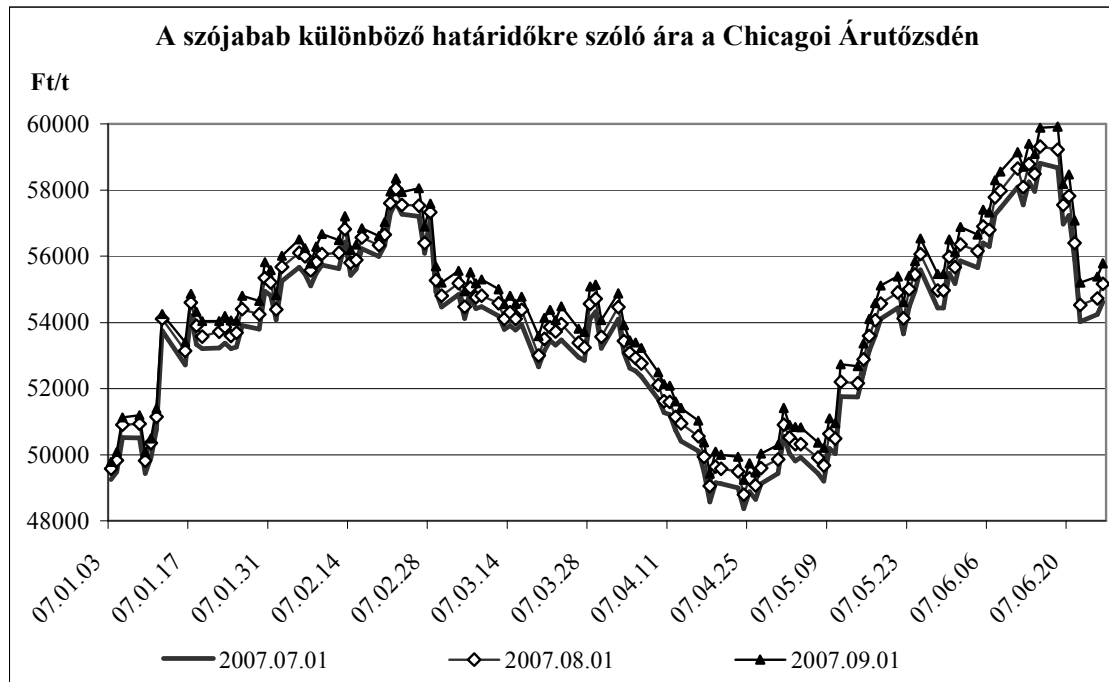
Hazai körkép

Magyarországon is megkezdődött a repce aratása. A hírek szerint itthon is a kis ezermagsúly okozza a legnagyobb gondot, csökkentve a termésátlagot. A nemzetközi tendenciákat követve a BÉT áruszekciójában is megelőzte a napraforgó ára a repcejét (6. ábra), de ugyanilyen ararányok tapasztalhatóak az azonnali piacokon is (3. táblázat). A napraforgóolaj feldolgozói-

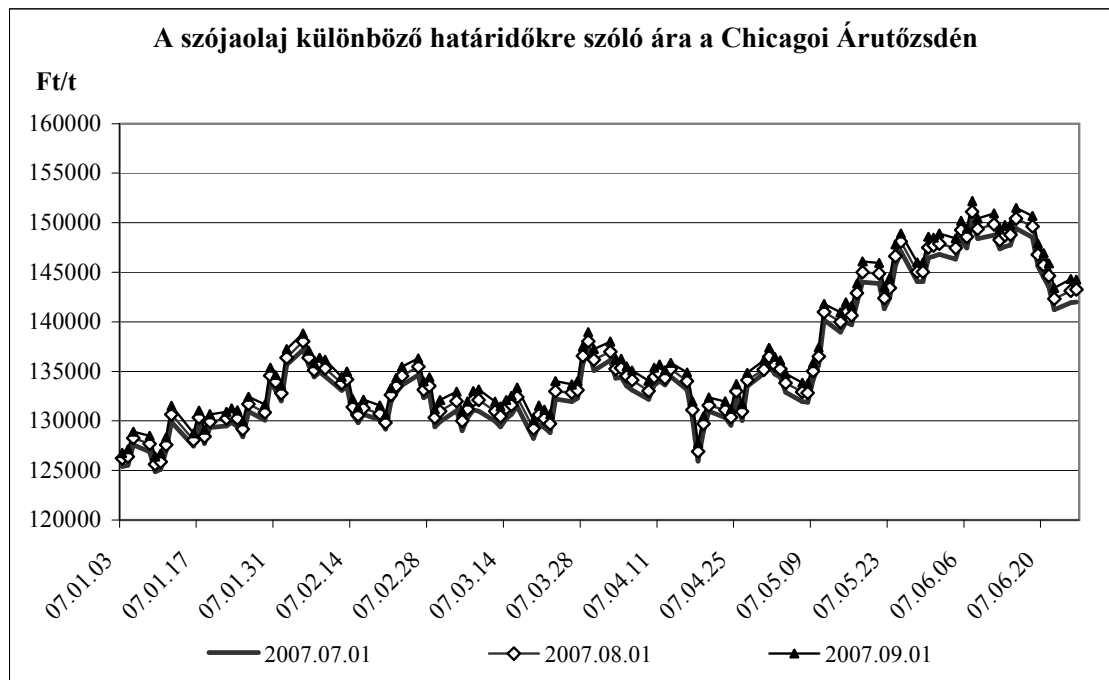
értékesítési, valamint fogyasztói árban
egyelőre nem tükröződik az alapanyag ár-
nak emelkedése (3. táblázat, 7. ábra).

1. ábra

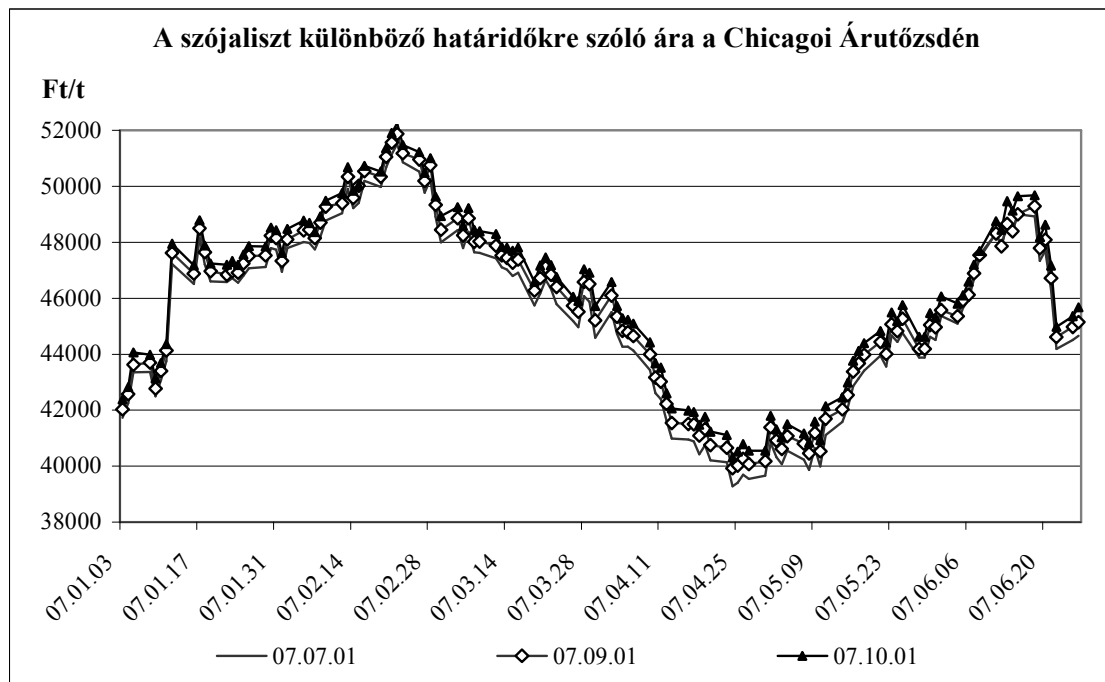
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

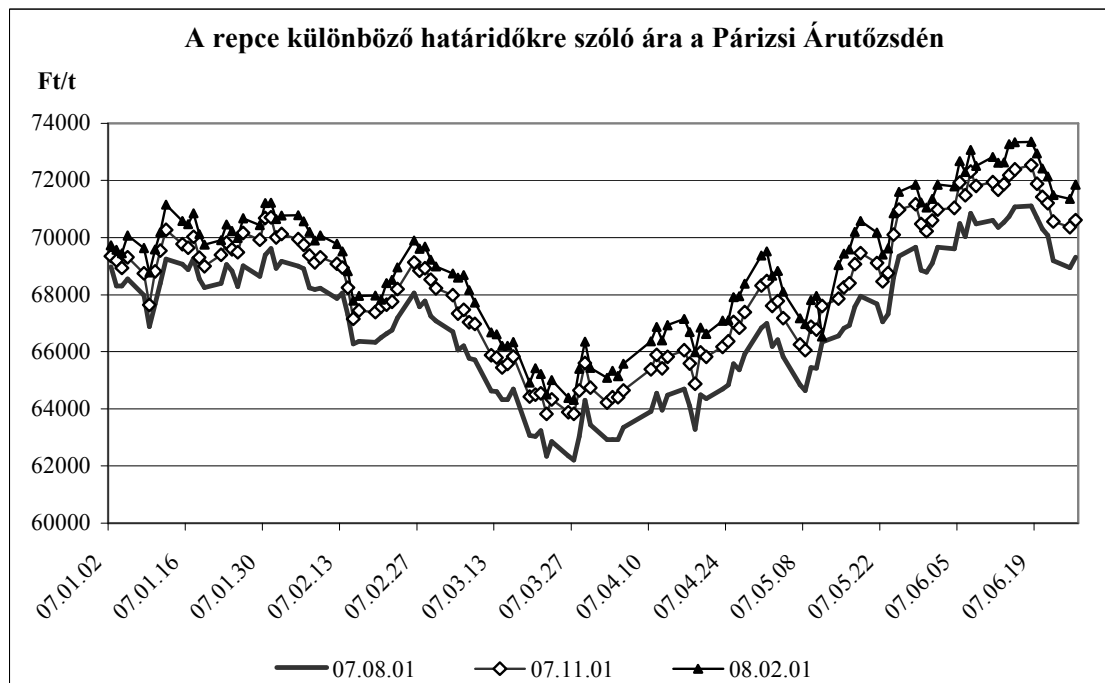
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

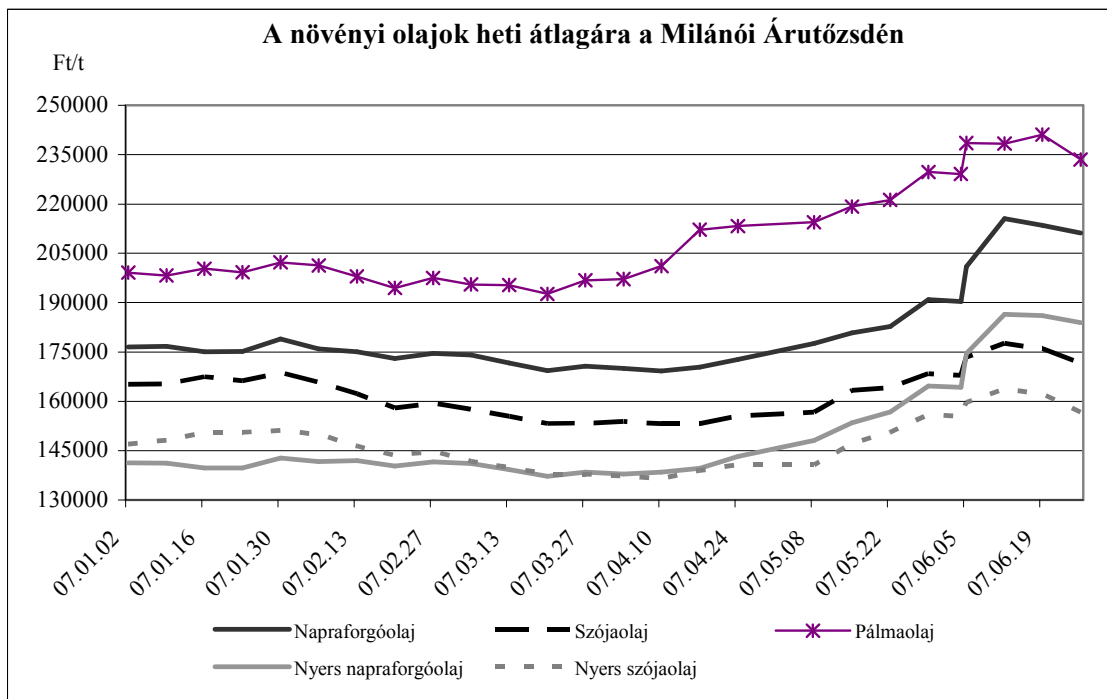
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

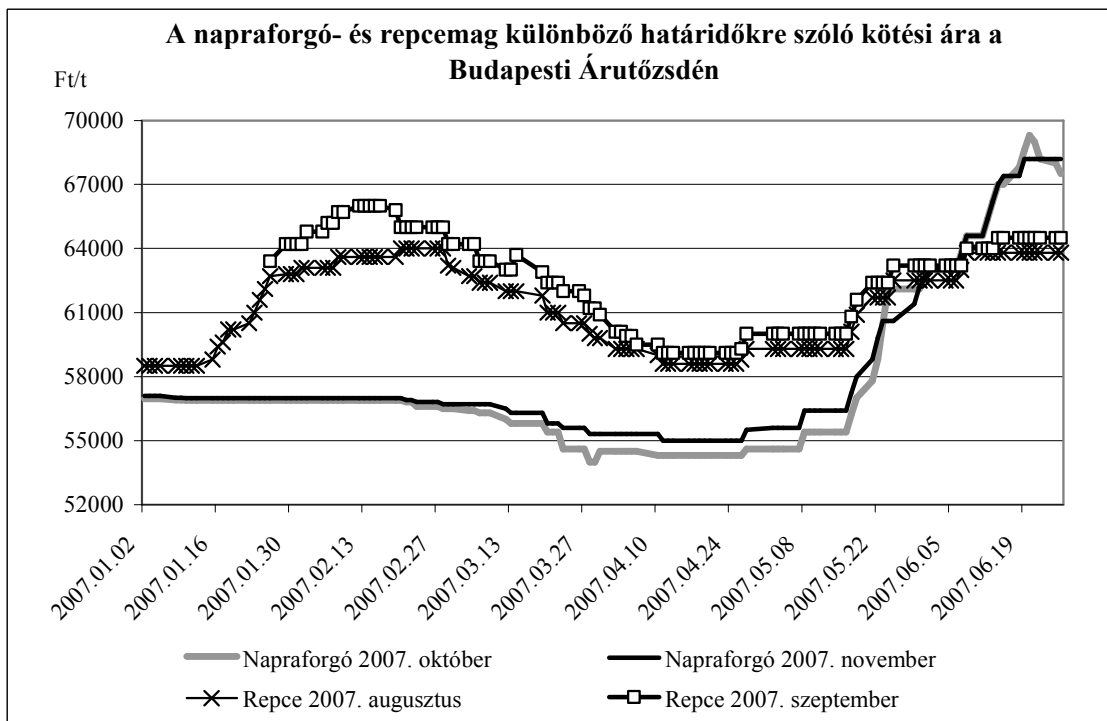
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

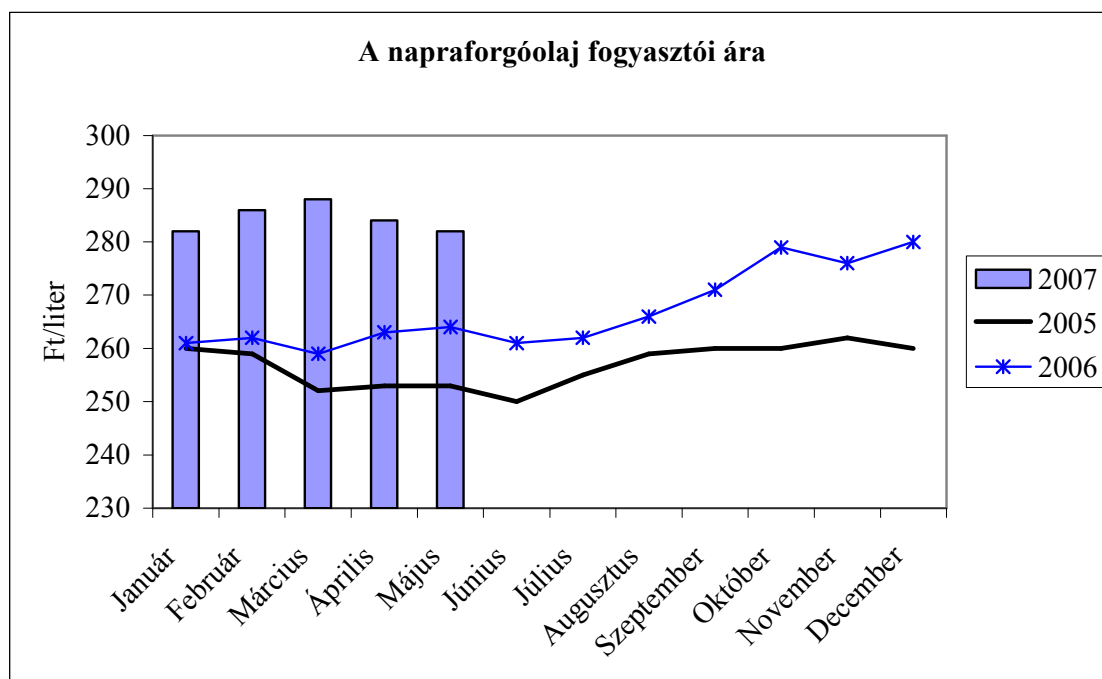

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

Forrás: KSH

1. táblázat
A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Németország</i>	<i>Olaszország</i>	<i>Egyesült Államok</i>	<i>Magyarország</i>
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
<i>Napraforgóolaj</i>	07.05.25	140 829	-	156 765	-	143 707
	07.06.08	176 115	-	174 640	-	146 515
	07.06.22	144 587	-	185 974	-	142 890
<i>Repceolaj</i>	07.05.25	153 586	151 210	-	-	-
	07.06.08	164 391	163 627	-	-	-
	07.06.22	155 975	156 471	-	-	-
<i>Szójaolaj</i>	07.05.25	147 082	155 249	150 569	147 056	-
	07.06.08	159 549	159 803	159 617	151 027	-
	07.06.22	153 004	175 534	162 179	147 937	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
<i>Ft/tonna</i>	<i>Ár típusa</i>	<i>Prompt ár az olajmalom kapujában</i>	<i>Prompt ár az olajmalom kapujában</i>	<i>Heti termelői és értékesítési ár *</i>	<i>Heti tőzsdei átlagár</i>	<i>Heti termelői és értékesítési ár *</i>
<i>Napraforgómag</i>	07.05.25	75 042	65 036	-	54 081	58 727
	07.06.08	-	69 924	-	56 048	60 654
	07.06.22	-	71 798	-	57 911	66 469
<i>Napraforgódara</i>	07.05.25	33 469	35 470	-	29 216	22 483
	07.06.08	34 739	36 497	-	29 598	22 452
	07.06.22	33 621	36 023	-	29 267	22 717
<i>Repcemag</i>	07.05.25	66 287	65 487	61 446	59 054	61 917
	07.06.08	70 089	68 382	63 522	61 086	62 192
	07.06.22	69 322	68 035	63 852	62 893	63 527
<i>Repcedara</i>	07.05.25	28 766	34 619	30 087	30 460	-
	07.06.08	30 330	36 077	29 472	30 858	-
	07.06.22	30 700	35 478	30 388	30 512	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.

3. táblázat
A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

<i>Megnevezés</i>		<i>2006. 25. hét</i>	<i>2007. 24. hét</i>	<i>2007. 25. hét</i>	<i>2007. 25. hét / 2006. 25. hét [%]</i>	<i>2007. 25. hét / 2007. 24. hét [%]</i>
<i>Ipari Napraforgómag</i>	tonna	16 494	12 904	2 567	15,6	19,9
	Ft/t	53 215	65 472	66 469	124,9	101,5
<i>Repcemag</i>	tonna	2 280	202	4 752	208,4	2 358,0
	Ft/t	61 866	60 481	63 527	102,7	105,0
<i>Ömlesztett napraforgóolaj</i>	tonna	50	219	153	309,2	70,1
	Ft/t	150 064	139 253	142 890	95,2	102,6
<i>Napraforgódara</i>	tonna	4 800	4 151	4 638	96,6	111,7
	Ft/t	22 036	23 049	22 717	103,1	98,6

Forrás: AKI